

Apoteket Korpen.

1674.

(1674—1721 benämndt Örnen.)

Anlades i enlighet med det för apotekare Georg Brandt utfärdade privilegiebrevet af d. 15 dec. 1674 på Södermalm under namnet Örnen.

Ehuru i privilegiebrevet det förhållandet, att Södermalms innevånare fortfarande saknade ett eget apotek, uttryckligen framhålles som skäl för inrättandet af ännu ett apotek i Stockholm, lämnades redan 1677 tillstånd att flytta detta till staden inom broarne, då omsättningen var så ringa, att apoteket ej lämnade innehafvaren skälig utkomst. Det förlades nu till Bosellska huset vid Stortorget, där förut Slottsapoteket och sedermera Morianen legat. År 1721 flyttades apoteket af dåvarande ägaren H. L. Dowe till dess nuvarande lokal i huset n:r 16 vid nämnda torg. Samtidigt ändrade han namnet till »Förgyllda Korpen», men sedan 1859 bär apoteket endast namnet »Korpen».

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 75,000 kronor.

BRANDT, GEORG (JURGEN). Född d. 24 aug. 1647 i staden Burg på ön Femern i Holstein.

Föräldrar: Handlanden och bryggaren i nämnda stad JOCHUM BRANDT och hans hustru.

Hade genom studier och resor i skilda länder förvärfvat sig god teoretisk och praktisk utbildning i apotekaryrket, då han öfverflyttade till Sverige och erhöll anställning som hofapotekare hos rikskanslären grefve Magnus Gabriel De la Gardie.

På dennes förord erhöll han d. 15 dec. 1674 af Carl XI tillstånd att å Södermalm inrätta ett apotek, hvilket han gaf namnet »Örnen.» Den vinst apoteksrörelsen lämnade visade sig dock vara allt för ringa till att bereda honom en anständig

bergning, hvarför han redan 1677 inlämnade en till änkedrottningen ställd ansökan om tillstånd att flytta apoteket till staden inom broarne. Genom sitt bref af d. 1 dec. s. å. till Stockholms borgmästare och råd utverkade änkedrottningen magistratens bifall härtill, hvarefter B. flyttade apoteket till Bosellska huset vid Stortorget och i den lokal, som till 1676 innehafte af apoteket Morianen.

Under en följd af år ägnade han sig med intresse och samvetsgrannhet åt skötseln af sitt apotek. Tillsammans med en kusin, grosshandlare Joachim Brandt i Stockholm, inköpte han 1690 Riddarhyttans kopparverk och Heds järnbruk, båda belägna i Skinnskattebergs socken i Västmanland. Driften vid dessa verk hade under en längre tid legat nästan nere och för att själf kunna öfvertaga skötseln af desamma flyttade han s. å. till Riddarhyttan samt uppdrog åt sin medhjälpare, Gottlieb Fichtelius, att i egenskap af provisor drifva apoteket för hans räkning. Två år senare försälde han detta till Fichtelius.

Vid Riddarhyttan utvecklade B. en ifrig verksamhet samt nedlade under de första åren nästan hela sin förmögenhet på att iståndsätta bruken och upptaga ett flertal nya grufvor. Efter fem år af motgångar och missräkningar, under hvilka grufdriften gått med förlust, upptogs tvenne nya malmrika grufvor, Kittelgrufvan i Bastnäsfältet och Myrbacksgrufvan i Myrbackefältet. Härigenom lyckades han ej blott återvinna, hvad han under föregående år förlorat, utan kunde äfven lämna en betydande förmögenhet efter sig.

Brandt ägde för sin tid goda kunskaper i kemi och hyste som apotekare stort intresse för kemiska arbeten. Äfven under sin senare verksamhet bibehöll han samma intresse och sysselsatte sig ofta med kemiska försök i sitt på Riddarhyttan inredda laboratorium.

Död d. 21 mars 1714 på Riddarhyttan.

Gift 1) 1674 i Stockholm med CATHARINA BRANDTZ, född . . ., död d. 30 nov. 1688, dotter till stadsmusikanten BRANDTZ. Catharina B. var före sitt giftermål kammarjungfru hos änkedrottning Hedvig Eleonora. Äktenskapet var barnlöst.

2) 1689 i Stockholm med BEATA DOROTHEA BELOW, född d. 14 april 1665, död d. 4 dec. 1689, dotter till arkiatern, lifmedikus BERNHARD RICHARD BELOW och VIVIKA SCHULTZEN. Äktenskapet blef ej afslutadt genom vigsel, då hon afled efter tredje lysningen.

3) d. 7 sept. 1693 i Stockholm med CATHARINA YSING, född 1674, död 1704, dotter till handelsmannen JONAS YSING och CATHARINA DANIELSDOTTER.

Barn: GEORG, född d. 26 juni 1694, död d. 29 april 1768. Med. d.r., bergsråd, ledamot af K. Vetenskapsakademien och af K. Vetenskapssocieteten i Uppsala; — JOACHIM, född 1695, död 1710. Student af Västmanlands-Dala nation i Uppsala 1705; — CARL, född d. 20 juli 1697, död 1738. Brukspatron på Riddarhyttan; — JONAS, född 1698, död 1709, begr. d. 21 april; — JOHAN, född 1699, död 1730. Konduktör vid fortifikationen; — DOROTHEA CATHARINA, född d. 9 april 1702, död . . . , gift 1719 med kanslisten, sedermera kommissarien i Svea hofrätt, vice häradshöfding BENGT ANTONSSON MEDÉEN, född . . . , död d. 15 jan. 1748.

4) 1705 i Stockholm med ELISABETH BRINCK, född 1684, död d. 12 april 1745, dotter till bankokommissarien SVEN BRINCK och MARIA DE LA WALLÉE. (Efter Brandts död gifte Elisabeth Brinck om sig tre gånger: 1) med brukspatron Elieser Svedberg, född d. 1 sept. 1689, död 1716; 2) d. 7 juni 1717 med bergsrådet Anders Swab, född d. 7 dec. 1681, död d. 2 juni 1731; 3) 1735 med bergsrådet Johan Frondberg, adlad Bergenstjerna, född d. 27 april 1668, död d. 1 mars 1748.)

Barn: ANNA MARGARETHA, född d. 23 juni 1706, död d. 22 mars 1738, gift d. 29 maj 1729 med kapten-mekanikus vid fortifikationen MÄRTEN TRIEWALD, född d. 18 nov. 1691, död d. 8 aug. 1747. (En bland K. Vetenskapsakademiens sex stiftare); — SVEN EMANUEL född. d. 3 juni 1710, död 1764. Student af Västmanlands-Dala nation i Uppsala 1721. Vice korpral vid Lifdrabantkåren, kapten i armén.

Uti Skinnskattebergs församlings »lijkbok» för år 1714 är vid anteckningen om B:s död fogad en kort nekrolog innehållande bland annat uppgifter om tid och plats för hans födelse samt hans föregående verksamhet. Den avslutas med följande ord: »Slutligen brukspatron här i församlingen, tvenne gånger gift, en mycket ärlig och ordentlig man, sent af ålderdom och annan tillstötande svaghet död den 21 mars. Lefde kristeligen och dödde salig, begrafd d. 25 april 1714».

FICHTELIUS, GOTTLIEB. Född i Tyskland,
Erhöll 1687 anställning å apoteket Korpen (Örnen) och blef

1690, då ägaren, apotekare Georg Brandt, flyttade till Riddarhyttan, föreståndare för detsamma. Öfvertog 1692 efter afslutadt köp apoteket och stadfästes öfverlåtelsen d. 5 febr. s. å. Innehade apoteket till 1721, då han sålde det till apotekare H. L. Dowe.

Såsom till börden tysk tillhörde F. Tyska församlingen i Stockholm. Få af dess medlemmar torde hafva utöfvat en så energisk och oegennyttig verksamhet till församlingens bästa som han under den långa tid han var en af kyrkans föreståndare. Särskildt kraftigt bidrog han till lösningen af församlingens kyrkogårds- och grafbyggnadsfrågor.

Redan 1612 hade Gustaf II Adolf medgifvit församlingen rättighet att, efter inlösandet af en del kyrkan närliggande hus, anlägga en begravningsplats på kyrkans område. Sedan detta villkor blifvit uppfyllt, beslöt församlingen 1716, på hemställan af F., att påbörja grafkamrarnes byggande. Inom kort erhöi dock församlingen af öfverståthållaren förständigande, att först utverka sig konungens stadfästelse på privilegierna, innan arbetet fick fortsättas. Då församlingens skriftligen ingifna ansökan afslogs och nya framställningar lämnades obesvarade, erbjöd F. sig följande år att resa ned till Skåne, där Carl XII då uppehöi sig. Vid den audiens, som konungen beviljade honom i Lund d. 18 nov. 1717, förde han församlingens talan så väl, att konungen i ett bref af d. 25 i samma månad gaf sitt bifall till grafbyggandet.

Till kyrkans prydnad skänkte han 1707 trenne nummertaflor i förgyllda ramar samt med inläggningar af ebenholtz och messing. Till taflorna följde 120 stycken brännförgyllda siffror, och det hela värderades till den på denna tid ej obetydliga summan af 738 d:r s. m.

Död d. 10 april 1733 i Stockholm.

Gift d. 10 april 1692 med MARIA MAGDALENA ROSENACH, född . . . , död d. 22 juni 1718, dotter till handelsmannen i Potsdam JOHAN ROSENACH.

Barn: JOHAN GOTTLIEB, född 1693, döpt d. 30 dec., död d. 23 jan. 1723. Kanslist; — CARL FREDRIK, född 1695, döpt d. 4 aug., död d. 7 maj 1741. Perukmakare; — CHRISTOPHER, född 1696, döpt d. 3 sept., död efter 1738. Idkade medicinska studier, var 1738 bosatt i Hamburg; — HEDVIG MAGDALENA, född 1698, döpt d. 3 maj, död d. 11 sept. 1768, gift d. 23 febr. 1720 med aktuarien i statskontoret, sedermera bankokommissarien NILS

NILSSON ELDH, född 1693, döpt d. 6 dec., död d. 15 aug. 1756; — GOTTFRIED, född 1700, döpt d. 11 dec., död d. 11 nov. 1701.

DOWE, HINDRICH LUDVIG. Född i okt. 1682 i Hildesheim. Hade i många år fört ett mycket omväxlande lif och där- under pröfvat på såväl med- som motgångar. Omsider flyt- tade han öfver till Sverige och blef antagen till föreståndare för apoteket Svanen i Stockholm under ägarens, Samuel Zier- vogel d. y., fångenskap i Ryssland. Lämnade 1721 denna anställning för att öfvertaga det vid Stortorget belägna apoteket, som då bar namnet Örnen, och hvilket han s. å. inköpt af apotekare Gottlieb Fichtelius.

Apoteket flyttades af D. till huset n:r 16 vid nämnda torg, där det fortfarande ligger, och erhöll det samtidigt namnet »För- gyllda Korpen», »då detta tecken syntes honom prydligare än en örn». Han innehade apoteket sin återstående lefnad.

Genom bestämmelse i det af Dowe upprättade testamentet tillförsäkrades hans mångårige medhjälpare Johan Scharenberg rätt att vid D:s död öfvertaga apotek och apotekshus mot erläggandet till stärbhuset af 90,000 daler kmt. Denna rätt togs äfven af Scharenberg i anspråk.

Död d. 21 aug. 1754 i Stockholm.

Gift d. 15 mars 1722 med ANNA CATHARINA PLOMGREN, född 1704, död d. 22 maj 1734, dotter till linkrämarens i Stock- holm ANDERS PLOMGREN och MARGARETHA LE CLAIR.

Barn: MARGARETHA CATHARINA, född d. 28 dec. 1722, död d. 31 mars 1760, gift 1) d. 14 aug. 1740 med grosshandlaren i Stockholm CLAËS CLAËSSON, född 1705, död d. 2 april 1748, 2) 1749 med bergsrådet NILS PSILANDERHJELM, född d. 26 nov. 1706, död d. 4 aug. 1768; — CHARLOTTA, född d. 19 jan. 1724, död d. 4 jan. 1746; — ANNA ELISABETH, född d. 28 jan. 1726, död d. 21 jan. 1728; — JOHAN HINDRICH, född d. 22 okt. 1727, död d. 25 mars 1731; — HEDVIG, född d. 22 nov. 1728, död d. 6 febr. 1754, gift d. 2 nov. 1751 med grosshandlaren i Stock- holm HANS WITTFOTH; — ANNA CHRISTINA, född d. 9 mars 1734, död d. 18 aug. 1736.

SCHARENBERG, JOHAN. Född d. 14 sept. 1714 i Stockholm.

Föräldrar: Grosshandlaren CHRISTOFFER SCHARENBERG, f. 1687, döpt d. 18 jan., död d. 16 maj 1726, och CHRISTINA MAGDALENA STRAUCH, född d. 8 okt. 1694, död d. 5 jan. 1754.

När fadern 1726 afled, lämnade han efter sig änka och sex barn, det äldsta var den 12-årige sonen Johan. Snart nog blef denna i stånd att själf sörja för sitt uppehälle, då han antogs till elev på apoteket Svanen i Stockholm, som innehades af hans kusin på mödernet Aegidius Ziervogel. Efter avslutad elevtid företog han en resa till Tyskland och uppehöll sig där en längre tid, hvarunder han tjänstgjorde å apotek i Cassel samt på en del andra platser. Vid sin återkomst till Stockholm erhöll han och innehade i många år anställning som provisor å apoteket Korpen. Genom företrädarens, apotekare H. L. Dowe, testamente blef han vid dennes död 1754 på vissa föreskrifna villkor ägare af apoteket, hvilket han s. å. öfvertog.

För odling af medicinalväxter äfvensom för insamling och beredning af inhemska moderväxter till droger visade S. stort intresse och nedlade mycket arbete härpå. Han bidrog jämväl till underhållet af den förut omnämnda botaniska trädgården vid Serafimerlasarettet i Stockholm.

Död d. 5 mars 1778 i Stockholm.

Gift d. 6 april 1755 med BEATA NEBB, född 1723, död d. 7 maj 1786, dotter till tullnären i Ramnäs PETER NEBB och CHRISTINA FALK.

Efter mannens död innehade änkan apoteket till 1782, då hon afyttrade detsamma.

Barn: CHRISTINA JOHANNA, född d. 26 juni 1757, död d. 10 juni 1821, gift d. 30 maj 1782 med kyrkoherden i Knäred, prosten SVEN THEODOR WARLUND, född d. 11 sept. 1745, död d. 3 aug. 1805; — JOHAN PETER, född d. 2 juli 1759, död d. 11 mars 1800. Apotekare i Laholm.

GILLBERG, PEHR. Född d. 20 juni 1754 i Gäfle.

Föräldrar: Vaktmästaren vid stora sjötullen PETER GILLBERG, född 1725, död d. 9 sept. 1810, och ANNA GRÄSBERG, född 1725, död d. 10 maj 1808.

Inhämtade erforderliga förkunskaper vid Gäfle trivialskola och antogs d. 10 april 1769 till elev å apoteket Lejonet därstädes. Kvarstannade å nämnda apotek till 1778, då han

lämnade Gäfle för att i Stockholm söka sig kondition. Han fick först anställning å apoteket Svanen och tjänstgjorde sedan å apoteket Enhörningen till febr. 1780. För att komma i tillfälle att åhöra de föreläsningar, som i Uppsala höllos af professorerna von Linné d. y. och Torbern Bergman samt af dåvarande botanices demonstrator Carl Peter Thunberg, lämnade han för en tid Stockholm och lät inskrifva sig som studerande vid Uppsala universitet. Begagnade dessa föreläsningar till i okt. s. å., då han återvände till Stockholm och ånyo erhöill plats å apoteket Svanen, där han tjänstgjorde till dess han d. 20 febr. 1782 inköpte apoteket Korpen i Stockholm. Aflade d. 5 mars s. å. apotekarexamen inför Collegium Medicum samt öfvertog apoteket. Vid 72 års ålder öfverlät han 1825 sitt apotek på äldste sonen PER ADOLF, hvilken sedan mer än 10 år tillbaka biträdt honom i dettas skötsel.

Af dåvarande apotekarsocieteten (enbart bestående af apoteksinnehafvare i Stockholm) var G. en intresserad och verksam ledamot. Samma år som han tillträdde sitt apotek, synes han hafva fört protokollet vid societetens sammankomster, hvilka från d. 6 maj 1782 under några år höllos i en af G. förhyrd lokal i samma hus, där han hade sitt apotek.

Utsågs 1809 till ordförande i apotekarsocieteten i Stockholm och beklädde denna post till 1816. På hans förslag valde societeten försträmnda år inom sig en kommitté (direktion) af fyra personer utom ordföranden, hvilken kommitté ägde att besluta å societetens vägnar.

Gillberg åtnjöt som apotekare det bästa anseende och undfick på grund häraf assessors n. h. o. v.

Blef 1824 ledamot af Svenska läkarsällskapet.

Död d. 2 juni 1829 i Stockholm. Vid hans graf talade Johan Olof Wallin.

Gift 1785 med ANNA CHARLOTTA LINDEMAN, född d. 15 jan. 1767, död d. 27 okt. 1800, dotter till källarmästaren i Stockholm Gustaf Adolf Lindeman och Elsa Margareta Löthström.

Barn: ELISABETH CHARLOTTA, född d. 19 sept. 1786, död d. 22 juli 1788; — GUSTAFVA, född d. 20 aug. 1787, död d. 8 juli 1788; — PETRONELLA, född d. 14 maj 1789, död d. 18 juni 1846, gift d. 9 aug. 1806 med apotekaren, assessor CARL GÖRANSSON, född d. 9 aug. 1782, död d. 9 maj 1844; — ULRICA, född d. 28 dec. 1790, död d. 8 maj 1791; — PER ADOLF, född d. 5 juli 1792, död d. 6 nov. 1857. Apotekare; — GUSTAF,

född d. 13 juli 1793, död d. 13 sept. 1797; — CHARLOTTA LOVISA, född d. 1 nov. 1794, död d. 13 sept. 1798; — ULRICA, född d. 14 mars 1796, död d. 18 mars 1797; — SOPHIA, född d. 10 april 1797, död d. 27 april 1863, gift d. 7 sept. 1822 med auditören vid Svea artilleri-regemente, assistenten i Stockholms stads justitiekollegium JUSTUS AURELL, född d. 6 maj 1794, död d. 6 nov. 1832; — CARL JOHAN, född d. 15 mars 1799, död d. 17 aug. 1852. Inspektor vid generalassistentkontoret i Stockholm.

GILLBERG, PER ADOLF. Född d. 5 juli 1792 i Stockholm.
Föräldrar: Apotekaren, assessor PEHR GILLBERG och ANNA CHARLOTTA LINDEMAN.

Efter studier vid d. v. Stockholms gymnasium öfvergick han 1806 till universitetet i Uppsala och inskrefs som student af Stockholms nation. År 1808 lämnade han universitetet för att ägna sig åt apotekaryrket och antogs s. å. till elev å apoteket i Örebro. Vid elevtidens slut, och sedan han i Örebro aflagt farmacie studiosi-examen, började han tjänstgöra å faderns apotek, Korpen i Stockholm, samt undergick d. 14 maj 1814 apotekarexamen. Öfvertog 1825 apoteket, af hvilket han genom s. å. träffad öfverenskommelse blifvit ägare, och innehade det till 1843, då det öfvergick till ny ägare.

Det varma intresse fadern ägnat kårens angelägenheter framträdde i kanske ännu högre grad hos sonen. Inom apotekarsocieteten innehade han 1826—28 sekreterarebefattningen, var 1830—34 och 1837—39 societetens ordförande samt 1839—40 ledamot af direktionen. Därjämte var han 1831—36, 1839—40 samt 1841—43 apotekarsocietetens taxerevisor.

I behandlingen af de många frågor, som afsågo reformer och förbättringar inom yrket, och hvilka väcktes under dessa år, deltog han med kraft och intresse både såsom societetens ordförande och som ledamot i den 1831 af Kungl. Maj:t tillsatta kommittén för utarbetande af nytt apotekarreglemente och ny medicinaltaxa.

Blef 1824, samtidigt med fadern, ledamot af Svenska läkar-sällskapet.

Gillberg vinnlade sig äfven om odling af medicinalväxter, hvilket han med framgång idkade i en vid Tanto anlagd trädgård.

Död d. 6 nov. 1857 i Stockholm.

Gift d. 9 juli 1814 i Stockholm med ANNA CHARLOTTA DE JOUNGE, född d. 7 jan. 1796, död d. 2 mars 1826, dotter till

bokhållaren vid Löfsta bruk ANDERS GUSTAF DE JOUNGE och INGA MARIA GILLBERG.

Barn: ADOLFINA CHARLOTTA, född d. 5 dec. 1814, död d. 23 april 1838, gift d. 6 april 1837 med sin faders kusin, handlanden i Uppsala GABRIEL WILHELM GILLBERG, född d. 29 sept. 1801, död d. 23 mars 1890; — PER GUSTAF, född d. 16 dec. 1815, död 186. Kontorist; — ADOLF WILHELM, född d. 7 dec. 1819, död d. 21 april 1878. Apotekare i Landskrona, sedermera telegrafkommissarie i Södertälje; — CARL JULIUS, född d. 3 juni 1821. Landtbrukare, lämnade i juni 1852 Sverige och reste till Newyork, men har sedan ej låtit höra af sig; — MARIA LOVISA, född d. 3 sept. 1824, död d. 11 dec. 1878.

THEDENIUS, KNUT FREDRIK. Född d. 12 nov. 1814 i Skogs-Tibble församling, Uppsala län.

Föräldrar: Komministern därstädes, sedermera kyrkoherden i Valö CARL PEHR THEDENIUS, född d. 12 maj 1770, död d. 20 mars 1827, och CHRISTINA CATHARINA APELGREN, född d. 18 maj 1787, död d. 9 okt. 1865.

Efter föregående undervisning i hemmet intogs han 1824 i Uppsala katedralskola, hvilket läroverk han tillhörde under tre läsår. På grund af faderns 1827 timade frånfälle måste han, för att själf kunna sörja för sitt uppehälle, afbryta skolstudierna och beslöt då att ägna sig åt apotekaryrket. I afvaktan på elevplats idkade han påföljande läsår studier vid elementarskolan i Gäfle, särskildt i språk, till dess han d. 22 april 1828 antogs till elev å apoteket Lejonet i nämnda stad. Aflade d. 15 febr. 1833 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde sedan å samma apotek i fem år.

Hans ovanliga kunskaper i och intresse för naturvetenskap bemärktes af den framstående botanikern, provinsialläkaren i Gäfle Carl Johan Hartman. Genom dennes bemedling erhöll han sommaren 1836 tre och en half månaders semester med bibehållande af sin lön och företog därunder, med af Hartman utverkadt understöd från K. Landtbruksakademien, Svenska trädgårdsföreningen samt en del enskilda personer, en botanisk studieresa till Dalarnes och Härjedalens fjälltrakter samt närliggande delar af Norge, särskildt för att insamla och studera Sveriges mossor och lafvar. Han fann äfven af dem en del hittills okända arter.

För att mera odeladt kunna ägna sig åt botaniska studier slutade han i juni 1838 tjänstgöringen i Gäfle och uppehöll sig till slutet af sept. följande år i Valö socken hos en därstädes som skolpräst anställd broder. Härunder utgaf han tvenne fasciklar af Sveriges mossor samt undersökte trakten i botaniskt hänseende. Höstterminen 1839 började han i Stockholm sina studier för apotekarexamen. Samtidigt tjänstgörande som lärare i botanik och zoologi vid Hillska skolan på Barnängen från okt. 1839, blef han d. 27 maj 1840 examinerad apotekare.

Sommaren s. å. bevistade han med understöd af allmänna medel naturforskarmötet i Köpenhamn samt genomreste därpå Skåne i flera riktningar. Vid sin återkomst till Stockholm blef han antagen till protokollsförare och växtbestämmare vid Svenska trädgårdsföreningen och innehade nämnda befattning till juni 1843. Under denna tid var han i ett år (1841) jämväl anställd som laborant å apoteket Kronan i Stockholm.

Tillsammans med en farmacie studiosus E. L. Garber inköpte T. 1843 apoteket Korpen i Stockholm, tillträdde detsamma d. 1 juni samt erhöll privilegium därå d. 10 juli s. å. År 1845 blef han ensam ägare af apoteket, hvilket han därefter innehade till 1858, då han försålde det.

Ehuru Thedenii verksamhetsfält hufvudsakligast var naturforskarens och lärarens, visade han sig dock som en praktiskt dugande samt af yrkets och kårens angelägenheter lifligt intresserad apotekare. Samma år han tillträdde apoteket, utsågs han till sekreterare i apotekarsocietetens direktion och innehade detta uppdrag 1843—47 samt 1850—54. Senare hälften af sistnämnda år beklädde han ordförandeposten i societeten och tillhörde 1855—56 som ledamot direktionen. Var 1844—48 examinator i apotekarexamen samt 1853—55 lärare i tyska och latin vid en af apotekarsocietetens bekostad lärokurs för elever och farmacie studiosi, hvilka vistades i hufvudstaden. Äfven deltog han såsom ledamot eller sekreterare i en del för apoteksärenden tillsatta kommittéer.

Sin första lärarebefattning erhöll T. 1839, hvilket år han, som nämndt, utsågs till lärare i naturkunnighet vid Hillska skolan på Barnängen, och innehade densamma till hösten 1846, då skolan upphörde. Hans energi och öfverlägsna arbetsförmåga gjorde för honom möjligt att samtidigt uppehålla lärartjänster vid såväl stats- som högre privata läroverk i hufvudstaden, och

vid nära nog samtliga sistnämnda var han 1840—70 lärare i naturkunnighet. År 1844 erhöll han förordnande som extra lärare vid dåvarande Stockholms gymnasium, blef 1852, efter aflagdt undervisningsprof, ordinarie lärare i naturvetenskap, kallades 1858 till gymnasieadjunkt och utnämndes, efter aflagdt undervisnings- och disputationsprof, d. 27 juni 1859 till lektor i detta ämne vid nämnda gymnasium, numera Norra latinläroverket. Från lektorstjänsten afgick han d. 3 aug. 1886.

Åren 1849—50 uppehöll han professor N. J. Anderssons lärartjänst vid Nya elementarskolan i Stockholm, under det denne i vetenskapligt syfte deltog i en världsomsegling, och läsåret 1861—62 samt vårterminen 1863 adjunktsbefattningen vid veterinärinstitutet i Stockholm. Vid flere andra läroanstalter var han äfven någon tid lärare, bland andra vid general-landtmäterikontorets kurs för landtmäterielever och vid högre lärarinneseminariet.

Med understöd från K. Vetenskapsakademien gjorde T. sommaren 1842 en ny forskningsfärd till Härjedalen och Jämtland samt angränsande delar af Norge. Sedermera företog han 1860—76 hvarje sommar resor till skilda delar af Sverige i botaniskt äfvensom i entomologiskt syfte.

Thedenii författarskap har varit af stort gagn för främjandet af det botaniska studiet i Sverige. Bland hans arbeten märkas: *Bidrag till kännedomen om Najas marina L.* (1838), *Anmärkningar om Herjedalens vegetation* (1839), *Handbibliotek i trädgårdsskötseln* (1842), *Stockholms phanerogamer och ormbunkar* (1850), *Svensk skolbotanik, rikt illustrerad* (1851—53; ny upplaga 1861), *Botaniska exkursioner i Stockholmstrakten* (Lektorsafhandling 1859, med bihang s. å.) samt *Flora öfver Uplands och Södermanlands fanerogamer och bräkenartade växter* (1871).

Som Svenska trädgårdsföreningens protokollsförare författade han 1840—43 föreningens årsskrifter och 1852—56 utgaf han tidskriften Nya Botaniska Notiser. Dessutom förekomma en mångfald af honom författade afhandlingar och uppsatser i botaniska och entomologiska tidskrifter från denna tid.

T. sysslade äfven med odling af medicinalväxter, som han bedref uti sin vid Artillerigatan liggande trädgård i den omfattning, det begränsade utrymmet medgaf.

Af utmärkelser som kommo T. till del märkas hans kallande till ledamot af flere in- och utländska naturhistoriska sällskap,

däribland botaniska sällskapen i Cherbourg och Regensburg samt sällskapet Pro fauna et flora fennica i Hälsingfors. Ett växtsläkte (Thedenia), några växtarter samt två insekter äro uppkallade efter honom. Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1843. R. N. O. 1876.

Död d. 4 mars 1894 i Stockholm.

Gift d. 4 april 1848 i Stockholm med CHARLOTTA AURELL, född d. 30 sept. 1824, död d. 5 aug. 1903, dotter till assistenten i Stockholms stads justitiekollegium, auditören JUSTUS AURELL och SOPHIA GILLBERG.

Barn: AGNES FREDRIKA CHARLOTTA, född d. 3 jan. 1849, gift d. 21 jan. 1877 med sin kusin, stadsingenjören i Karlskrona KNUT HJALMAR THEDENIUS, född d. 30 jan. 1848; — CARL FREDRIK HJALMAR, född d. 17 april 1853. Filosofie kandidat; — AXEL ERNST OSKAR, född d. 10 okt. 1854, död d. 19 febr. 1907. Med. lic., praktiserande läkare i Uppsala.

Ingen kunde mäta sig med Thedenius i kännedomen om Stockholmstraktens flora och som lärare var han ojämförlig för de elever, hvilka intresserade sig för hans ämne. Han understödde deras intresse på det kraftigaste och mera än en gång inskred han för sina s. k. gullgossar vid gymnasiekollegiets sammanträden. Thedenius hade också den glädjen, att år efter år till Uppsala kunna insända elever med det högsta vitsordet i botanik, och det hände aldrig, att hans betyg blef af vederbörande examinerator nedsatt. De elever som visade föga intresse för botanik betalade han med samma mynt. Thedenius var särskildt humoristiskt anlagd och kunde vara rätt »spydig», när han så ville. Han brukade indela gymnasisterna vid sina exkursioner i tre klasser: sångare, gångare och *botanister*, de sista voro alltid i minoriteten, brukade han säga. Många af hans lärjungar hafva också intagit ett aktadt namn som vetenskapsmän och läkare.

AHLSTRÖM, JOHN AUGUST. Född d. 1 jan. 1830 i Varberg.

Föräldrar: Handlanden därstädes JOHAN PETER AHLSTRÖM, född d. 4 aug. 1793, död d. 19 dec. 1864, och AUGUSTA WILHELMINA MALMSTEDT, född d. 8 april 1798, död d. 21 febr. 1887.

Genomgick Varbergs elementarläroverk och erhöi därefter enskild undervisning i och för inträde vid gymnasium. Denna

afsikt fullföljde han likväl ej utan beslöt att ägna sig åt apotekaryrket samt blef d. 28 maj 1845 antagen till elev å apoteket Fläkta Örnen i Malmö. Den 4 juni 1850 undergick han farmacie studiosi-examen därstädes. Efter fortsatt tjänstgöring å samma apotek till sept. följande år började han höstterminen 1851 vid farmaceutiska institutet sina studier för apotekar-examen och aflade nämnda examen d. 2 mars 1853. Tjänstgjorde sedan å apoteket i Kristianstad till juni 1854 samt förestod under sommaren s. å. brunnsapoteket i Ramlösa. Var från hösten 1854 till samma tid 1855 anställd å apoteket Lejonet i Göteborg och till juni 1856 å apoteket i Skara. Inköpte sistnämnda månad apoteket Hjorten i Västerås med tillträdesrätt d. 1 febr. 1857. Under mellanliggande tid företog han en studieresa till Tyskland och Danmark för att taga kännedom om dessa länders apoteksväsen. Redan på hösten s. å. som han tillträdde apoteket i Västerås, å hvilket han d. 12 maj undfått privilegium, försålde han detta och inköpte apoteket Korpen i Stockholm. Öfvertog d. 1 aug. 1858 sistnämnda apotek och erhöll d. 1 april 1859 privilegium därå. Innehade apoteket till 1871, då han i och med dettas försäljning och öfverlämnande till ny ägare upphörde med utöfvandet af yrket. Han var sedan under flera år representant för en del tyska drog-hus, blef 1874 generalkonsul för Peru och erkändes som sådan af Kungl. Maj:t d. 15 juni s. å.

I likhet med flere föregående innehafvare af apoteket Korpen idkade A. under några år odling af medicinalväxter, särskildt narkotiska, i en därtill förhyrd trädgård å Ladugårdslandet.

Under åren 1863—66 var A. ledamot af apotekarsocietetens direktion, 1863—64 societetens taxerevisor samt 1864—67 examinador i apotekarexamen.

Vid kursen för tandläkarelever undervisade och tenterade han 1865—70 i kemi, fysik och materia medica.

Äfven ett flertal kommunala uppdrag innehade A. Han var sålunda ledamot i åtskilliga kommittéer samt till 1864 ledamot af öfverstyrelsen för Stockholms stads vattenledningsverk; mång-årig ledamot och vice ordförande i styrelsen öfver Sabbatsbergs fattighusinrättning; vice ordförande i Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse samt under tio år styrelsens verkställande direktör. Var därejämte 1870—71 stadsfullmäktig i Stockholm.

Tilldelades 1855 guldmedalj för berömliga gärningar. R. S.

Albr. O. 1866; Tun. Nich. Ift. 3 kl. 1868; R. V. O. s. å. Hederledamot af Svenska tandläkarsällskapet.

Död d. 5 febr. 1879 i Stockholm.

Gift d. 25 okt. 1858 i Malmö med ANNA MARGARETHA MALMBORG, född d. 4 maj 1835, dotter till borgmästaren därstädes JAKOB MALMBORG och ULRIKA CHRISTINA KJELLSTRÖM.

Barn: JOHAN JAKOB WILHELM, född d. 25 jan. 1862, död d. 23 mars 1880; — JOHN RICHARD ENGELBERT, född d. 7 nov. 1863. E. o. hofrättsnotarie; — FRANS HENRIK LEONARD, född d. 29 sept. 1865. Regementsintendent vid K. Dalregementet; — TOR ASTLEY JUNIUS, född d. 16 juni 1867. Jur. kand., f. d. revisionssekreterare, häradshöfding i Östra Värends domsaga.

EKENGREN, THURE LEONARD. Var 1871—74 ägare af apoteket Korpen i Stockholm. (Om honom se nedan under apoteket i Sala.)

WIMERMARK, JOHN REINHOLD. Född d. 31 juli 1835 å Torsjö kaptensboställe i Godegårds församling, Östergötlands län.

Föräldrar: Löjtnanten och landtbrukaren JOHAN WIMERMARK, född d. 18 febr. 1799, död d. 12 dec. 1853, och CHARLOTTA ELISABETH FAHLSTRÖM, född d. 10 okt. 1799, död d. 21 april 1891.

Erhöll först undervisning i hemmet och intogs 1847 vid Linköpings högre läroverk. Fortsatte sedan skolstudierna vid Uppsala realgymnasium, från hvars tredje högre afdelning han afgick vårterminen 1852. Antogs s. å. till elev på apoteket Vasen i Linköping och aflade d. 9 aug. 1856 farmacie studiosi-examen. För sin hälsas vårdande företog han omedelbart därefter en resa till Västindien för att någon tid uppehålla sig i staden Havana, utmärkt genom sitt, särskildt under vintertiden, milda klimat. I januari påföljande år erhöll han plats å apotekare Louis Le Riverends apotek i Havana och tjänstgjorde därstädes till april 1858. Var sedan anställd å Casa de Salud del D:r Carlo Belot (D:r Belots lasarett) till maj 1860. Han lämnade då Cuba för att resa till Frankrike och anlände i slutet af månaden till Marseille, där han i fyra månader tjänstgjorde å ett af stadens apotek. Vintern 1860—61 tillbragte

han i Montpeiller och åhörde föreläsningarne vid därvarande farmaceutiska institut.

Återkommen till Sverige inskrefs han höstterminen 1861 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 30 april 1864 apotekar-examen. Tjänstgjorde 1864—68 å apoteken Nordstjärnan i Gäfle och Kronan i Stockholm samt å medikamentsförrådet i Dalarö. Den 1 juni sistnämnda år blef han föreståndare för filialapoteket i Ljusnarsberg och förestod detsamma till d. 1 mars 1870. Var därefter anställd å apoteket Phoenix i Stockholm till d. 15 okt. 1874, då han öfvertog det af honom inköpta apoteket Korpen i Stockholm, å hvilket han d. 9 i samma månad undfått privilegium. Innehade apoteket under sin återstående lefnad.

År 1883 lät han apotekets lokaler undergå en genomgripande förändring. Apoteksrummet försågs därvid med helt och hållet ny inredning samt ny uppsättning af ståndkärl. Äfven i öfriga lokaler vidtogos stora omändringar och särskildt laboratoriet lät han inreda i enlighet med de fordringar, som vid denna tid ställdes på ett snyggt och välutrustadt sådant.

Var ledamot af apotekarsocietetens direktion 1882—87 samt examinator i apotekarexamen 1876—86. Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1877.

Död d. 11 febr. 1887 i Södertälje. Begrafven å Stockholms norra kyrkogård.

Gift d. 29 dec. 1874 på Leckeby i Åby socken, Uppland, med sin syssling LOUISE CHARLOTTE WIMERMARK, född d. 23 nov. 1846, dotter till apotekaren i Uppsala CLAËS BERNDT WIMERMARK och LOUISE ELISABETH LUNDBERG. Äktenskapet var barnlöst.

Apotekare Wimermark var med sitt anspråkslösa och vänsälla väsen en särdeles vinnande personlighet. Duglig i sitt yrke utöfvade han detta med nit och intresse.

Under sina resor och sitt mångåriga uppehåll i utlandet hade han förvärfvat omfattande språkkunskaper — han behärskade nämligen franska, engelska, tyska och spanska.

THEDENIUS, CARL GUSTAF HUGO var 1887—91 innehafvare af apoteket Korpen i Stockholm. (Se nedan under apoteket Enhörningen i Göteborg.)

HAFSTRÖM, JOHAN AUGUST. Född d. 4 nov. 1844 i Göteborg.

Föräldrar: Fältkamreraren OTTO JOHAN HAFSTRÖM, född d. 27 april 1804, död d. 12 jan. 1891, och CLARA SÖDERBERG, född d. 11 april 1816, död d. 17 dec. 1848.

Genomgick fem klasser vid Göteborgs privata realgymnasium och antogs i maj 1861 till elev å apoteket Kronan i Göteborg samt blef den 9 aug. 1865 farmacie studiosus. Tjänstgjorde å nämnda apotek till hösten 1868, aflade d. 24 jan. 1873 apotekarexamen samt var därefter anställd å apoteket Lejonet i Stockholm till 1892. Tillträdde sistnämnda år apoteket Korpen i Stockholm, å hvilket han d. 11 dec. 1891 erhållit personligt privilegium.

Gift d. 4 nov. 1874 i Stockholm med JENNY LAURA MARIA KLEFBERG, född d. 3 sept. 1842, död d. 4 april 1896, dotter till fabrikören ANDERS KLEFBERG och LAURA BELLANDER.

Barn: CARL OTTO, född d. 14 jan. 1878. Kapten vid K. flottan; — GEORG AUGUST, född d. 6 aug. 1882. Löjtnant vid K. flottan.

Apotekare Hafström har sedan långt tillbaka med synnerligt intresse ägnat sig åt biografisk forskning, som resulterat i tvenne af honom utgifna arbeten: »De bildande konsternas utöfvare i Sverige 1600—1884» (Stockholm 1884) och »Kungl. Sjökrigsskolan 1867—1907, Biografiska anteckningar» (Stockholm 1908).
